

Jaarverslag 2017

In het Meerjarenplan 2017-2022 staat dat het bestuur van het IVN Oost-Achterhoek jaarlijks in een jaarverslag verantwoording aflegt over de belangrijkste ontwikkelingen en gebeurtenissen die in het afgelopen jaar hebben plaatsgevonden.

Onderstaand gaan we puntsgewijs in, op wat er ter uitvoering van het Meerjarenplan, in 2017 is gebeurd.

De tekst uit het Meerjarenplan staat in een kader en is *cursief* en in een kleiner corps weergegeven.

De volgorde van de verschillende werkgroepen is gelijk aan de volgorde in het Meerjarenplan.

Bestuur

Het bestuur doet wat een bestuur behoort te doen: de dagelijkse gang van zaken regelen en coördineren. Daarnaast worden vele bijeenkomsten en vergaderingen bezocht om actuele ontwikkelingen te volgen en er eventueel op te reageren. Naast bovenvermelde activiteiten organiseert het bestuur een aantal keer per jaar bijzondere bijeenkomsten zoals de nieuwjaarsreceptie en de Algemene Leden Vergadering. Daarnaast worden er projecten opgepakt als: project waterzuivering Neede en scholenproject Berkelland.

In 2017 is ons Erelid de heer Reinhold Abbink overleden. We hebben vele jaren mogen genieten van zijn wijsheid en de mooie verhalen die hij schreef. Dhr. Abbink heeft in de begin jaren van onze afdeling veel voor ons gedaan. Ons medeleven gaat uit naar allen die hij achterlaat.

De Nieuwjaarsbijeenkomst werd weer gehouden in Natuurhus te Neede en werd door veel leden bezocht. Onder het genot van een hapje en een drankje hebben wij elkaar “alle goeds” toegewenst voor het nieuwe jaar. Het was een plezierige bijeenkomst.

Op 15 maart 2017 kwam de Algemene Leden Vergadering in de Kruidenhof bijeen.

De vergaderingen van het Bestuur met de Coördinatoren en ook de vergaderingen met alleen het Bestuur zijn beide 6 x gehouden.

Per 2018 komt het Bestuur 6 x per jaar bij elkaar. Voor de “pauze” met en na de “pauze” zonder Coördinatoren. Het Bestuur denkt hiermee een “efficiëntie-slag” te maken.

Ook heeft een afvaardiging van het Bestuur afgelopen jaar 2 x overleg gehad met de andere Achterhoekse IVN-afdelingen: Zutphen, Noord-Midden Achterhoek en de Oude IJsselstreek. We wisselen informatie uit en weten elkaar te vinden als dat nuttig is.

Vanuit de regio hebben we een afgevaardigde in het hoogste orgaan van de “Vereniging IVN”. Sinds 2013 volgt ons bestuurslid Jan Dirk Focker de belangrijke onderwerpen die op dit moment in de Landelijke Raad spelen.

In het schooljaar 2016/2017 verzorgde het IVN mede de natuureducatie op basisscholen in Berkelland. 18 Scholen met ± 1600 leerlingen zijn via dit scholeneducatieproject met de natuur in aanraking te komen. Het was een doorslaand succes, waarmee de naamsbekendheid van het IVN wordt bevorderd!

De jeugd heeft de toekomst! We mogen van harte hopen dat we naar verloop van tijd deze jongeren als instroom mogen begroeten.

Sinds 2015 beijveren we ons samen met de Stichting Vleermuizendorp Neede om op het verwaarloosde terrein aan de Kronenkamp in Neede een “Natuurbeleeftuin” te ontwikkelen. Ondertussen is er mede door inzet van veel vrijwilligers al veel gedaan en krijgen we het gebied al meer in zijn toekomstig vorm te zien.

Er is een nieuwe Werkgroep te melden, t.w. Werkgroep planten in hun omgeving. Deze Werkgroep is een samenwerkingsverband met KNNV Oost-Achterhoek.

Het doel van deze Werkgroep is meer kennis over planten te krijgen. Daarnaast wil men meer te weten komen over waarom planten nu juist op een bepaalde plek groeien en kijkt men naar de samenhang in het landschap.

Dan zijn er ook nog nieuwe activiteiten te vermelden.

Als 1^e Kunst in de Natuur. In 2018 staan er 4 bijeenkomsten in de planning met telkens een ander onderwerp. Alle 4 bijeenkomsten zijn op een zondagmiddag en de locaties zijn verdeeld over ons Werkgebied.

De 2^e nieuwe activiteit is een Workshop & Excursie Vogelherkenning. Meer info over deze 2 activiteiten kunt vinden in de IVN folder 2018.

In maart starten we met een verkorte Natuurcursus met de werktitel “ samenhang in de natuur”. Deze cursus organiseren wij samen met de NMA.

Het zijn 6 bijeenkomsten op de woensdagavond en 6 excursies op de zaterdag.

De 6 thema's die tijdens deze cursus aan bod komen zijn;

Landschap - Water - Vogels - Bomen & Struiken - Bloeiende planten - Vlinders & Bijen.

Het overkoepelende thema is samenhang in de natuur. Ofwel, hoe heeft alles invloed op elkaar.

Het wordt geen ecologiecursus, maar het idee is dat de cursisten aan het eind van de cursus een beetje door hebben dat alles enigszins in elkaar grijpt. Hoe bijvoorbeeld

landschapselementen belangrijk zijn voor soorten, welke soorten van belang zijn voor andere soorten enz. Welk type landschap herken je en waaraan, wat betekent het watersysteem voor soorten. Wordt het droger of natter en wat zijn hiervan de gevolgen. Waarom wordt Amerikaanse eik bestreden, enz. Het doel is dus niet direct het determineren van soorten, maar meer de waarde van soorten.

In januari 2019 starten we weer met de Gidsencursus. De begeleidingsgroep voor deze 5^e Gidsencursus is in januari 2018 al van start gegaan met de voorbereidingen.

Na het vertrek uit het Bestuur van de dames Gertrude Bomer en Henriëtte ter Braak, hebben de heren Ron Krabben en Henk Wiggers per mei 2017 zitting genomen in het Bestuur.

De Bestuurssamenstelling is nu als volgt;

Jacqueline Borgers-Collou Tel. 0545-479997	Voorzitter jborgers-collou@hetnet.nl
Marcel Karperien Tel. 0545-478378 Marcel Karperien is per 2018 aftredend en niet herkiesbaar.	Vicevoorzitter h.b.j.karperien@utwente.nl
Henk Wiggers (Per mei 2017) Tel. 06-20120995	Secretaris ivn-oostachterhoek@chello.nl
Ron Krabben (Per mei 2017) Tel. 0544-372612	Penningmeester r.krabben2@upcmail.nl
André Hendriks Tel. 0544-352043	Lid a.hendriks85@hotmail.com
Anke Hollink Tel. 0545-291109	Lid johnenankehollink@hetnet.nl
Jan Dirk Focker Tel. 0544-487469	Lid jandirk@focker.eu
Kay ten Barge Tel. 0545-473690	Lid kaytenbarge@gmail.com

Tenslotte.

In 2017 zijn 10 leden bijgeschreven en 3 vertrokken. Daarmee komt het totaal aantal leden per 31 december 2017 op 165 leden waarvan 18 Huisgenootleden en 2 Ereleden.

Landelijk betalende leden 21. Incasso door afdeling zelf 142 leden, contributie is € 24,00 huisgenootleden betalen 11,00 Donateurs betalen minimaal € 11,00 en dat zijn er 16.

Op 31 december 2016 had de IVN-afdeling Oost-Achterhoek 158 leden (waarvan 3 ereleden), 7 landelijke leden en 16 donateurs.

De contributie voor leden bedroeg in het verslagjaar € 21,00 en donateurs dienden minimaal € 11.—bij te dragen.

Al met al was 2017 voor onze afdeling weer een jaar waar met voldoening op mag worden teruggezien!

Februari 2018,
Bestuur IVN Oost-Achterhoek

De Jaarverslagen van de werkgroepen over 2017.

Werkgroep De Gentiaan (Werkgroep coördinator Frans Bomer)

Ons verenigingsblad draagt de naam van het prachtige plantje dat hier in de buurt nog sporadisch voorkomt (klokjesgentiaan). Het blad verschijnt drie maal per jaar en wordt gevuld met nieuws en achtergronden betreffende de afdeling. Ieder lid kan kopij aanleveren. De Gentiaan is een belangrijk onderdeel van de communicatie vanuit de afdeling met de leden.

Het afdelingsblad De Gentiaan verscheen dit jaar drie maal. Frans Bomer was de coördinator, met Marco Boekelder als zijn rechterhand. De vaste medewerkers waren ook dit jaar weer Els van Dijk, Iet Hensbroek, Auke Hoekstra en Kees de Rooij. Iet Hensbroek stopt met haar bijdragen, dus een nieuwe vaste medewerker is meer dan welkom.

Gelukkig werd er ook met enige regelmaat kopij ingezonden door andere IVN-leden. Hopelijk zal dit in 2018 niet minder worden.

Jos Kleine Punte verzorgde de distributie naar de bezorgers. De Gentiaan werd bezorgd door Truida Hooisma, Frans en Gertrude Bomer in Eibergen en door Johnny en Anke Hollink en Tonnie Klein Breteler in Neede. Ben ter Braak en Henriëtte ter Braak bezorgden in Lichtenvoorde en Jetty Rodenburg deed de bezorging in Groenlo. Monique Molendijk bezorgde de Gentiaan in Beltrum. Piet en Diny Schadee zorgden voor de postverzending van de Gentiaan en bezorgden het blad bij nieuwe leden. Met ingang van het laatste nummer van 2017 werd dit gedaan door Henk Wiggers en dat zal ook in 2018 het geval zijn.

De Gentiaan aan de andere afdelingen, de KNNV Oost-Achterhoek en de landelijke IVN werd niet meer per post bezorgd, maar digitaal. De digitale verzending werd verzorgd door Frans Bomer.

December 2017, Frans Bomer.

Werkgroep Wandelingen (Werkgroep coördinator André Hendriks)

Iedere 3e zondag van de maand verzorgt de werkgroep Wandelingen vanaf 14.00 uur een natuurwandeling. Onder leiding van natuur-gidsen worden telkens andere mooie plekjes in onze omgeving bezocht en onderzocht. Daarnaast kan de werkgroep ook nog andere wandelingen en zelfs fietstochten organiseren. De data van deze wandelingen en fietstochten staan in onze jaarfolder, de Gentiaan en op de website. Ook via de lokale en regionale media worden deze bekend gemaakt.

De activiteiten van de groep wandelingen.		Aantal deelnemers
Januari	Doorstapwandeling in Eibergen.	36
Februari	Groen Groenlo.	20
Maart	Voorjaar langs de beek in Winterswijk.	51
April	Waterland Eibergen.	35
Mei	Waarom heeft Neede een berg.	20
Juni	Orchideeën pracht Koolmansdijk.	21
Juli	Oude en nieuwe landgoederen in Winterswijk-Miste.	21
Augustus	In de voetsporen van Burgemeester Smid in Eibergen.	22
September	Kleiputten Rekken ging niet door.	
Oktober	Grote goor Schans en Klooster in Lichtenvoorde.	24
November	Wintergasten langs de beek in Lichtenvoorde.	35
December	Midwinterwandeling in Borculo.	11

We hebben 3 aangevraagde wandelingen verzorgd.

December 2017, André Hendriks.

Werkgroep Landschapsbeheer (Werkgroep coördinator Johnny Hollink)

De werkgroep Landschapsbeheer gaat actief in de natuur aan de slag. Het geologisch natuurpad op de Needse berg wordt door deze groep onderhouden. Daarnaast behoren het onderhoud van bospercelen en het knotten van wilgen tot de werkzaamheden. In de periode van oktober tot en met april is de werkgroep iedere eerste zaterdag van de maand van 9.00 tot 12.00 uur aan het werk. Daarnaast worden er doordeweeks op een middag ook nog wel klussen opgepakt. De werkzaamheden geschieden deels tegen een vergoeding vanuit de gemeente Berkelland. Jaarlijks is de werkgroep actief in de organisatie van de Natuurwerk- dag, die in samenwerking met Staatsbosbeheer op het Needse Achterveld wordt gehouden.

De werkgroep landschapsbeheer bestaat uit 25 enthousiaste vrijwilligers, die werkzaam zijn voor de Gemeente Berkelland en Staatsbosbeheer in Neede.

Johnny Hollink is coördinator van de werkgroep en Frans Bax is de 2^e coördinator.

Iedere eerste zaterdag van de maand is er een werkdag van 9-12 uur. Om alle werkzaamheden af te krijgen wordt er door de week, op woensdag middag extra gewerkt. Deze middag is van 13.30-16,00 uur en altijd in overleg met de werkgroep leden.

Tijdens deze ochtenden/middagen is er uiteraard tijd voor een gezellige pauze waar de koffie en thee met koek niet ontbreken. De koffie/thee wordt verzorgd door werkgroep leden Nel de Haas en Gertrude Bomer.

In 2017 zijn de volgende werkzaamheden verricht:

Januari	Wilgen knotten in Rekken en begonnen met de wilgen in Eibergen.
Februari	Vervolg knotten in Eibergen. Opschonen van natuurpark De Kronenkamp en het Diaconiebosje Eibergen. Overige middagen heideveld opschonen in het Needse Achterveld.
Maart	Doedag op natuurpark De Kronenkamp. Opschonen heideveld Needse Achterveld.
April	Onderhoud geologisch pad De Needse Berg.
Mei	Gesprek gemeente over knotseizoen 2018. Extra werkdag Geologisch natuurpad De Needse Berg (schade).
Juni	In de maand juni heeft de werkgroep 6 dagdelen gewerkt aan het knotten van de wilgen aan de Twistdijk in Gelselaar. Deze weg is destijds op verzoek van de gemeente niet meer geknot omdat de wilgen geruimd zouden worden. Dit is echter niet gebeurd en is de Twistdijk weer opgenomen in het jaar programma.
Juli	Start van de zomersnoei in het gehele werkgebied. 4 dagdelen.
Augustus	2 Dagdelen zomersnoei en een Doedag natuurpark De Kronenkamp. Extra werkmiddag Needse Berg, herstel spoorbaan Geologisch Natuurpad.
September	5 Dagdelen Needse Achterveld voor Staatsbosbeheer. Doedag natuurpark De Kronenkamp.
Oktober	3 Dagdelen Needse Achterveld , Staatsbosbeheer Onderhoud Diaconie bos Eibergen en 2 Doedagen Natuurpark De Kronenkamp.
November	Natuurwerkdag in het Needse Achterveld in samenwerking met Staatsbosbeheer van 10/16 uur. Start van het knotseizoen: 3 dagdelen Ruurlo en 1 Dagdeel Gelselaar.
December	Wilgen knotten Gelselaar. Laatste werkdag in 2017 was op 20 december.

In totaal zijn 615 wilgen ontdaan van hun takken tijdens de wintersnoei en 1161 wilgen van het opschot tijdens de zomersnoei in 2017.

ALLE MEDEWERKERS WEER HEEL VEEL DANK VOOR INZET EN ENTHOUSIASME.

December 2017, Frans Bax en Johnny Hollink.

Werkgroep Promotie (De functie van Werkgroep coördinator is vacant)

De werkgroep Promotie geeft informatie tijdens evenementen: de nationale natuurwerkdag, de open dagen van de Kruidenhof in samenwerking met Groei en Bloei, de Needse kerstmarkt en diverse andere evenementen. Daarnaast wordt er voor leden en donateurs jaarlijks een busreis georganiseerd. Er wordt tevens in ruime mate aandacht besteed aan publiciteit, onder andere door middel van de uitgifte van folders en persberichten.

Voor alle wandelingen en thema avonden gaat er een persbericht uit. Soms werden de ingezonden persberichten maar gedeeltelijk in de media opgenomen. Daarnaast hebben wij een mooie folder waarin alle activiteiten in staan.

Ook dit jaar hebben we weer deelgenomen aan de tweedaagse 'Lentefair' van de Kruidenhof in Eibergen. Het weer was wederom goed waardoor we een grote toeloop hadden. Na het succes van 2016 is ook nu de Partytent met statafel ingezet. Het succes van het quizje werd wederom gehaald maar het was goed dat we deze met nieuwe vragen hadden aangepast. Meerdere bezoekers konden zich die van vorig jaar nog herinneren. Ook nu was toeloop in onze tent weer erg groot en kunnen we terugkijken op een succesvolle beurt.

Werkgroep Vleermuizen (Werkgroep coördinator Anke Hollink)

Sinds 2001 beheert de werkgroep Vleermuizen een zelf gebouwde vleermuizenkelder in Neede. Ook elders worden onderkomens voor de vleermuis gerealiseerd. In de maanden mei tot en met oktober worden er vleermuisexcursies verzorgd. Onze vleermuizenwerkgroep is zeer nauw gelieerd aan de Stichting 'Vleermuizendorp Neede'.

De werkgroep bestaat uit de volgende leden: Arie Kornegoor, Auke Hoekstra, Kevin Collins, Kay ten Barge, Erika Ordelman(2^e coördinator) en Anke Hollink(coördinator).

Een aantal IVN gidsen maakt ook deel uit van De Stichting Vleermuizendorp Neede. Zij verzorgen de rondleidingen op de vleermuizen expositie, die nu nog gevestigd is op de zolder van de voormalige bibliotheek te Neede. Tevens verzorgen ze de veldexcursies en gaan met de aanwezige belangstellenden op zoek naar vleermuizen met behulp van de bat detector.

In januari 2017 vond weer de jaarlijkse telling in de vleermuizenkelder in Het Vleer plaats.

Evenals voorgaande jaren ging het weer om de aanwezigheid van Grootoor vleermuizen.

In juli heeft Mart Bebber en Arie Kornegoor een aanpassing gedaan in de kelder om de toegankelijkheid voor de vleermuizen te optimaliseren.

In 2017 vonden de volgende activiteiten plaats:

Maart	Deelname aan de Lentefair in samenwerking met SVN- IVN en Stichting de Kronenkamp. 500 Bezoekers brachten een bezoek aan de vleermuizen expositie en waren zeer belangstellend naar de vorderingen op Natuurpark De Kronenkamp.
April	Bezoek aan Natuurpark De Kronenkamp met deskundigen van De Vlegel (vleermuiswerkgroep Gelderland) Gerhard Glas, Ruud Kaal en Peter ter Morsche bekijken de mogelijkheden van een vergistingstank tot vleermuizen winterplek.
Mei	Heeft het Vlegel weekend plaats gevonden in de Needse Berg. Het programma gemaakt met de organisatoren. Locaties gezocht voor het netvangen, vergunningen gerealiseerd bij de grondeigenaren. (gemeente en SBB).
Mei	Brachten 30 Vlegelleden een bezoek aan de expositie en krijgen een rondleiding van 2 gidsen of gaan zelf op verkenning. Voordat we de groep konden ontvangen moest er eerst veel werk verzet worden, omdat de expo veel schade had door roeken vandalisme. De roeken waren binnen gekomen door een gat in de schoorsteen, hadden veel kapot gepikt en alles bevuild! Uiteindelijk hebben de roeken het niet gered en zijn de hongerdood gestorven.

- Juni Onze jaarlijkse excursie op camping Tamaring in Ruurlo. Dit keer geen kinderen op de camping (geen vakantie) maar een grote groep senioren. Zeer aandachtig publiek en een succesvolle excursie met veel vleermuis activiteiten.
- Juli Met een collega vleermuisgids naar twee meldingen in Noordijk. De eerste melding betreft een vakantie woning, waar de eigenaresse denkt dat vleermuizen haar woning hebben beschadigd. Na inspectie blijken de vleermuizen achter een houten gevel te zitten en vliegen in de schemer 89 dwergen uit. De schade in de woning is veroorzaakt door een steen marter. (vleermuizen mogen blijven, schade door de marter wordt hersteld). De tweede melding kwam van de bewoners van een verbouwde boerderij, in het zelfde gebied als de vakantie woning. Hier heeft de architect ws. vergeten dat oude boerderijen zolders hebben, die zeer geliefd zijn bij vleermuizen. Via een opening kwamen de vleermuizen in het woongedeelte en gingen “hangen”aan de oude balken in de woonkamer. Bij het detecteren vlogen honderden dwergen uit. Vleermuizen mogen blijven, aanpassingen worden gerealiseerd om ze uit het woongedeelte te weren.
- Augustus Op aanvraag krijgen een groep vakantiegangers een rondleiding op de expositie. Europese nacht van de vleermuis. Voor de eerste keer start deze happening op het Natuurpark De Kronenkamp. Een prachtige Power Point presentatie in de open lucht was het eerste onderdeel van het programma. Daarna ging de groep onder begeleiding van gidsen met Bat detector op pad om vleermuizen te spotten Einddoel was Huize de kamp, waar water vleermuizen boven de gracht gespot werden. Voor de 30 deelnemers een hele beleving.
- September Start er onder leiding van de vleermuiswerkgroep IVN-OA een vleermuis cursus voor leden van het IVN –NMA. 25 Mensen nemen deel aan de theorie avond, die plaats vindt in Barchem. Praktijkavond van de NMA cursisten. Ondanks de weersomstandigheden (veel wind) is de avond meer dan succesvol. We zien en horen heel veel vleermuizen. De Bat-detectoren draaien “overuren”.
- September Presenteren de vleermuizen zich op de boerenland markt van de VAN in Eibergen met een informatie vitrine.
- Oktober Nacht van de Nacht. De SVN en IVN doen mee aan de Nacht van de Nacht. Helaas lieten de weersomstandigheden ons in de steek. Na een presentatie, die opnieuw gegeven is in natuurpark De Kronenkamp, waarin ingegaan werd op invloeden van lichtvervuiling op mens en dier gaan we naar buiten Doel was het ervaren van het donker (hierin zijn we zeker geslaagd) maar roepende uilen en vleermuizen lieten zich niet horen! Jammer dat de regen onophoudelijk bleef doorgaan. Toch nog 15 mensen trotseerden het weer en waren aanwezig.
- December IVN- SVN en Stichting De Kronenkamp nemen deel aan de winterfair in voormalig bibliotheek de Meijer. Gidsen verzorgen de rondleiding voor de bezoekers aan de expositie en SVN, IVN en Kronenkamp vertellen bezoekers over de gevorderde activiteiten op het Natuurpark. Voorlichting en rondleiding op de expositie , leerlingen van het Assink Lyceum, in verband met een scholenproject over vleermuizen.

In 2017 heeft de vleermuiswerkgroep diverse bijeenkomsten gehad om met elkaar te bespreken hoe we samen met het IVN Oost Achterhoek en SVN inhoud kunnen geven aan de invulling van VLEERMUISACTIVITEITEN op Natuurpark De Kronenkamp. Ook de verhuizing van

expositie onderdelen en inrichting van een nieuw educatief centrum is onderdeel van gesprek geweest. Nu zijn de vleermuizen in winterslaap, maar de werkgroep leden blijven wakker en actief! Ook in 2018.

December 2017, Anke Hollink.

Website (Werkgroep coördinator Frans Bomer)

Enkele mensen zijn belast met het actueel houden van de website. In het digitale tijdperk wordt het steeds belangrijker dat onze afdeling digitaal goed voor het voetlicht wordt gebracht. Op de startpagina vindt u de actuele berichten en wanneer u doorklikt kunt u de achtergrondverhalen lezen.

De webmaster is natuurlijk afhankelijk van het regelmatig aanleveren van verslagen (tekst en foto's) van activiteiten en verdere nieuwsberichten.

In 2017 is de aanlevering van verslagen van zowel wandelingen als thema-avonden zeer minimaal geweest. Ik hoop dat het in 2018 weer beter wordt.

Let bij het aanleveren van foto's (ook bij de aankondiging van activiteiten) op het juiste formaat: minimaal 1200x800.

In alle gevallen dienen de foto's apart te worden aangeleverd en niet al in een tekst te worden geplakt (en graag zo groot mogelijk, verkleinen is veel beter te doen dan vergroten!).

Het blijft van groot belang dat informatie voor de webmaster naar het webmasteradres: webmasterivnoostachterhoek@gmail.com wordt gestuurd.

December 2017, Frans Bomer

Werkgroep Thema avonden (Werkgroep coördinator Hans Berndsen)

Deze werkgroep organiseert in ons grote verzorgingsgebied jaarlijks enkele thema avonden afwisselend in Groenlo, Eibergen, Neede, Lichtenvoorde en Winterswijk. Voor deze thema-avonden worden deskundige sprekers benaderd.

Jaarverslag Thema avonden 2017 ism KNNVOost-ACHterhoek.

Januari	Lichtenvoorde, Den Diek. Thema; Bijzondere natuurgebieden vlak over de grens. Door Fred Bos.	24 Bezoekers. Waardering: 4*.
Februari	Eibergen, de Huve. Thema; De ondergrond van de Oost-Achterhoek. Door Nico Willemse.	39 Bezoekers. Waardering: 5*.
Maart	Eibergen, de Huve. Vogels herkennen. Door Jaques Groefsma.	26 Bezoekers. Waardering: 4*.
April	Winterswijk, Zonnebrinkkerk. Thema; Bloemen en insecten niet zonder elkaar. Door Louis Schoonhoven.	29 Bezoekers. Waardering: 5*.
Mei	Lichtenvoorde, Den Diek. De Vlinderatlas van Winterswijk. Door Jan Stronks.	35 Bezoekers. Waardering: 5*.
Juni	Winterswijk, Zonnebrinkkerk. Thema; Invasieve van exoten. Door Wilfred Reinmold.	16 Bezoekers. Waardering: 4*.
September	Eibergen, de Huve. Thema; Denken over binnen/buiten. Door Eric brinckman.	25 Bezoekers. Waardering: 4*.
Oktober	Winterswijk, Zonnebrinkkerk. Thema; De Koekoek. Door Kevin Collins.	30 bezoekers. Waardering: 4*.
November	Lichtenvoorde, Den Diek. Thema; Natuurfilms. Door Ben Tragter.	48 bezoekers. Waardering: 5*.

December Door omstandigheden is deze avond niet doorgegaan.

December 2017, Hans Berndsen.

Werkgroep Planten in hun omgeving (Werkgroep coördinator Jan Dirk Focker)

Dit is voor het IVN Oost-Achterhoek een nieuwe werkgroep en staat dus nog niet in het Meerjarenplan.

Afgelopen jaar organiseerde de nieuw opgerichte IVN-werkgroep 'planten in hun omgeving' bestaande uit Els van Dijk, Thea Croese en Jan Dirk Focker (coördinator), samen met de KNNV Oost Achterhoek, zes plantenexcursies.

Doel is meer kennis over planten te krijgen. Daarnaast willen we meer te weten komen over waarom planten nu juist op een bepaalde plek groeien en kijken we naar de samenhang in het landschap. Naast de excursies was er ook gelegenheid te determineren in de zogenaamde 'werkstee' bij KNNV-organisator Fred Bos aan de Bocholtsestraat 49 in Winterswijk.

De volgende zes excursies hadden elk een eigen thema met bijpassend excursiegebied.

April	Winterswijk. Thema; Voorjaarsflora langs de Bovenslinge.
Mei	Eibergen. Thema; Natuurontwikkeling bij de Berkel.
Juni	Lievelder. Thema; Bos/Heide. Nijkampsheide bij Zieuwent.
Juli	Lievelder. Thema; Schraal grasland. Grijs veld bij Lievelde.
September	Winterswijk. Thema; Bos/veen. Korenburgerveen.
September	Vragender. Thema; Veen. Vragenderveen.

De excursies stonden drie keer onder leiding van het IVN en drie maal onder leiding van het KNNV. De gezamenlijke plantenexcursies zijn bedoeld voor leden van KNNV en IVN. De groep moet niet te groot zijn. Het is met name bedoeld om de plantenkennis van gidsen te vergroten. Dit maal hebben we de publiciteit beperkt tot een artikel in de Gentiaan en de Gagea. Niettemin waren er tussen de 5 en 12 deelnemers per keer. De excursies waren zeer verschillend. Tot een exclusieve excursie (in de regen) in het Vragenderveen aan toe waarbij vijf verschillende veenmossen werden gespot. Het aantal soorten is teveel om op te noemen. Grappig zijn de verschillen in aanpak tussen IVN en KNNV. Al gauw groeide de waardering voor elkaars inbreng. De IVN-ers zijn enthousiast, 'lopen voor', gebruiken geologische en historische kaarten, hebben een inleidend verhaal voorbereid en er is op de gidsencursus extra aandacht aan educatie besteed. De KNNV-ers zijn volleerd in het gebruik van de flora, hebben een enorme plantenkennis en zijn minstens even enthousiast. In een evaluatie is wederzijds waardering uitgesproken en voor volgend jaar staat er alweer een aantal excursies op stapel. Het jaar daarna willen we gezamenlijk een plantencursus organiseren.
December, Jan Dirk Focker

Beleef de natuur